

DEENS WARM BAD, IN DE VORM VAN EEN HALVE ELLIPS

Voor het geval U zich door deze titel vertwijfeld afvraagt of dit verhaal niet in een verkeerd tijdschrift is beland: nee, het gaat niet over de nieuwste jacuzzi.

Scansonic is een Deens topmerk van luidsprekers. 'MB' staat voor Michael Børresen, die de MB-serie voor Scansonic heeft ontworpen. Van deze serie testen we de MB-2.5, de kleinste van vier vloerstaande luidsprekers.

Om deze set haar geheimen te ontfaatsen is er (heel) veel heen en weer gewandeld in mijn huiskamer. Had vier dagen de tijd voor deze test. De associatie met die andere vierdaagse lag dan ook voor de hand. Wat (ver)plaatsing van luidsprekers wel niet kan doen met geluid: veel gelopen en verschoven, en vooral veel geleerd.

Michael Børresen is geen onbekende in de wereld van hifi luidsprekers. Zo wordt de Deen met de spitse oortjes al ruim twaalf jaar geassocieerd met Raidho Acoustics dat deel uitmaakt van hetzelfde Deense overkoepelende bedrijf Dantax Radio. Vele ontwerpen zijn van zijn hand gekomen en nu is het de beurt aan deze serie voor Scansonic.

Op de Scansonic website maakt Børresen melding van zijn activiteiten bij Raidho Acoustics. Klaarblijkelijk wil hij een stukje naam overhevelen naar zijn nieuwe ontwerpen en de faam laten voor wat het is. We laten de Deense relaties voor wat ze zijn en richten ons op recent werk van de ontwerper, de MB-serie van Scansonic. De MB-2.5 is de kleinste van vier vloerstaande luidsprekers in deze serie. Strikt genomen is er nog een vijfde: de MB-1. Deze veel kleinere luidspreker staat weliswaar op de grond, maar middels een statige standaard. De MB-1 is dus niet met recht een vloerstaande luidspreker te noemen. De bodem van de MB-1 standaard is identiek aan de spike-achtige constructie onder de vier vloerstandaards, waarover later meer.

Michael Børresen is een man met uitgesproken ideeën en heeft naar eigen zeggen al zijn kennis laten samenkomen in het ontwerp van de MB-serie voor Scansonic. De luidsprekers zijn ontworpen rond een superlichtgewicht ribbon tweeter. Om in de terminologie van de importeur en de ontwerper te blijven: dit zou moeten resulteren in een mooie integratie met (Børresen rept van 'seamless transition', een naadloze overgang naar) de middenfrequenties. Er is veel moeite gestoken in het ontwerp van de woofers, zodat deze de snelheid van de ribbon tweeter kunnen bijbenen. Om dit te bereiken is gekozen voor stevig doch lichtgewicht carbon voor de woofer, zonder spreekspoelkap, voor maximale uitslag en snelheid. Ook is de magneet achter de woofers kleiner dan normaal en gevouwen rond de spreekspoel. Hierdoor is er geen reflecterend oppervlak achter de woofer. De importeur aan het woord: "Bij conventionele ontwerpen wordt vaak een spoel met een groot oppervlakte gebruikt, die als een soort reflector voor de luchtverplaatsing werkt en zo niet alleen de bewegingssnelheid in de weg zit, maar ook nog eens voor vervorming zorgt." Deze info maakt een mens nieuwsgierig.

Na het uitpakken van de luidsprekers (Scansonic waarschuwt voor scherpe voorwerpen die de zijdeglanzen kunnen beschadigen en maant voorzichtigheid met betrekking tot de kwetsbare tweeters) dienen de standards te worden gemonteerd. Per luidspreker bestaat deze standaard uit twee segmenten, ieder voorzien van twee kegelvormige voetjes. De gebruiksaanwijzing rept van voorzichtig aandraaien van de schroeven: eerst een beetje, totdat ze 'zitten' en vervolgens tot 'niet te strak', om beschadigingen te voorkomen. Bovendien, zo vermeldt de manual, kan verkeerde montage tot geluidsverschil leiden. Nou, dat klopt! Had de schroeven in eerste instantie iets te slap aangedraaid. Door het gewicht van de luidsprekerkast ontstond een lichte speling. Muziekje gespeeld. Schroeven vervolgens aangedraaid tot 'vast'. Bingo, groot verschil! De luidsprekers geplaatst en bekeken: een prachtig ontwerp dat het in iedere huiskamer goed zal doen. De satijnglanzen finish is erg mooi. De testexemplaren zijn wit. Zwart is ook een optie. De luidspreker helt door de voet iets naar achteren. Het slanke voorkomen wordt geaccentueerd door de elegante, ellipsvormige achterkant. Deze vorm heeft volgens de ontwerper invloed op het geluid. In theorie zou de halve ellips een positieve werking moeten hebben op de weergave van het laag en mid-laag.

Bij de luidsprekerset heeft de importeur tevens een pre/power amp versterkerset geleverd plus de nodige bekabeling. De versterkerset bestaat uit een NuPrime DAC-10 plus NuPrime ST-10 eindtrap. De bekabeling zijn interlinks plus luidsprekerkabels van Cardas, beide van het type Parsec. De NuPrime DAC-10 heeft zowel analoge als digitale ingangen: beide stereo analoge inputs zijn van het RCA (tulpe) type. De digitale ingangen: twee maal coaxiaal S/PDIF en twee maal optisch S/PDIF. De DAC-10 is, onder meer, een D/A omzetter en bovendien ingesteld op

iedere vorm van ontvangst van digitale bestanden. Zie voor een recensie van beide apparaten HVT nummer 3 van maart dit jaar. Voor het moment volstaat te melden dat deze versterkerset plus bekabeling is ingezet voor de Scansonic MB-2.5, maar dat voor deze test ook gebruik is gemaakt van mijn reguliere huis- tuin- en keukensetje: Quad voor/eindtrap, Supra+ luidsprekerkabel en een niet nader te definiëren set interlinks, niveau MediaMarkt. Voor de test heb ik in beide gevallen gebruik gemaakt van zowel digitale als analoge inputs.

Om maar meteen (nou ja, op ruim de helft van dit epistel dan) met de deur in huis te vallen: de rest van het verhaal gaat hoofdzakelijk over de plaatsing van deze luidsprekers, om ze zo goed mogelijk tot hun recht te laten komen. Scansonic adviseert om ze als uitgangspunt zo'n 3,5 meter uit elkaar te zetten en vervolgens zo naar binnen te draaien dat de luisteraar in het snijpunt een hoek van 90° naar beide kanten creëert. De afstand ten opzichte van de achterwand dient minimaal 90 cm te zijn. Pikant detail: op een fraaie promotiefoto van Scansonic, waarop de MB-2.5's te zien zijn

in de romantische setting van diner in kasteel, geflankeerd rond de open haard, staan de luidsprekers allesbehalve minimaal 90 cm van de achterwand. De ervaring in mijn woonkamer heeft geleerd dat die afstand wel degelijk van invloed is op de prestaties van de set weergevers. De basreflexpoort zit weliswaar aan de onderkant van de iets schuine luidspreker, waardoor de lage frequenties ook naar voren gaan, maar experimenteren met plaatsing heeft toch een beter resultaat tot gevolg. Het laag/sublaag is sowieso het gebied waarmee ik de meeste moeite had. In mijn huiskamer moest ik extra moeite doen om staande golven te elimineren en bleef ik aanvankelijk achter met een licht zompige indruk, die wat schrill afstak bij de rest van het frequentiespectrum. Maar ja, je moet iets overhebben om het onderste uit de kan te halen.

Terwijl het klankbeeld overduidelijk een echte hifi luidspreker verraad, doen de adviezen met betrekking tot de plaatsing meer denken aan een studiomonitor. En dat is ook

mijn ervaring. De opstelling die hierboven is geschetst, vormt niet alleen de ideale uitgangspositie om te gaan schuiven, maar blijft ook de ideale plek om te luisteren. Voorbij het snijpunt ontstaat niet echt het typische hi-fi stereobeeld, de sweet spot is en blijft optimaal als je erin zit. Maar ik sla nu de lange fase over waarin ik de luidsprekers op alle mogelijke manieren naar binnen of juist naar buiten heb gedraaid, de afstand tussen de ranke torens heb gevarieerd, zelfs met de hoek van de helling heb geëxperimenteerd (heel voorzichtig) en eindeloos heen en weer ben blijven lopen, passen, meten, schuiven, luisteren. Dat klinkt als een wanhopige exercitie. Niets is minder waar. Hierin schuilt juist de kracht van deze luidspreker. Door te blijven zoeken kom je vanzelf op de ideale positie. Scansonic waarschuwt dat de geringste verschuiving al tot grote verschillen kan leiden. Nou, dat klopt! Vervelend? Nee hoor, integendeel, 't is een leuke uitdaging en een goede training voor je oren. Als de juiste plek eenmaal gevonden is, kan het genieten echt

beginnen.

Na het vinden van de ideale plek kan de afstand tot de zijwanden minimaal blijven. Het staat in de manual, kan het onderschrijven. Heel goed! Dat het geluidsbeeld sterk verandert door al dat geschuif moge inmiddels duidelijk zijn. Maar wat hoor je nu als je 'het' eenmaal hebt gevonden? Alle aandacht die door de ontwerper is geschonken aan het hoog en de transitie met het middengebiet loont de moeite. Het hoog is verfijnd, niet nadrukkelijk, voelt aan als streling van satijn. Het meest kritische gebied, dat daar pal onder zit, kan

ik kenschetsen als een tikkeltje laid back. Voordeel hiervan: 't zit daardoor niet in de weg. Echt ijzersterk is alles dat daaronder gebeurt: mid/mid-hoog, mid, mid-laag. De luidspreker is snel, transparant, maar blijft onder alle omstandigheden een warm Deens bad dat uitnodigt om het met minimaal één geliefde te betreden. In het What HiFi juninummer van dit jaar omschrijft de recensent het Scansonic vlaggenschip MB-6 als 'Smooth Operator', een prachtige term waarin ik me, ook met betrekking tot de MB-2.5, geheel kan vinden.

Afmetingen:	178 x 998 x 286mm (b x h x d)
Gewicht:	15,6kg
Frequentierespons:	40Hz - 40kHz
Impedantie:	> 4 ohm
Crossover:	3.5kHz 2. orde acoustic slope 250Hz 1. orde slope
Behuizing:	Afgerond, zwaar geschoord, gepoort ontwerp (met verstelbare aluminium voeten).
Drive units:	1 gesealde ribbon tweeter met kapton/aluminum sandwich membraan 2 carbon coned 4,5" bass/mid driver met overhangend magneetsysteem!
Afwerking:	zijdeglans zwart en wit
Aanbevolen versterking:	>50W
Prijs:	€2.900 per set
Meer informatie op www.dimex.nl	